

El nacionalisme de CDC.

El **President Pujol** ha explicat en múltiples ocasions quin és el marc d'idees, conceptes i objectius generals que identifiquen a CDC.

A l'Hotel Plaza de Barcelona el dia 8 d'octubre de 1996. el President Pujol va pronunciar una conferència titulada "**CDC: proposta de pensament i d'acció**". Aquesta conferència és una bona base per iniciar la imprescindible reflexió sobre CDC i el projecte de país que hom vol defensar.

El President Pujol aclaria el següent: "*Cal començar dient que **tot poble té dret a l'autodeterminació**. I de l'autodeterminació en pot sortir legítimament una reclamació majoritària d'independència. Queda clara, per tant, **la legitimitat d'un plantejament independentista democràtic**.*

*Però existeix també **un nacionalisme que no renuncia al dret a l'autodeterminació, però que ha optat per treballar per l'augment progressiu de poder polític i de reconeixement institucional en el marc de l'Estat espanyol i de la Unió Europea.***
(...)

*"El nacionalisme de CDC pretén la realització de Catalunya com a nació en el marc de l'Estat espanyol, i això estableix uns límits de sobirania. Dintre d'aquest context pretén dur a terme l'autoafirmació nacional i assolir un autogovern eficaç, capaç de garantir el progrés, la cohesió i el benestar dels seus ciutadans. És a dir, reclama el dret a construir el propi país, la pròpia comunitat. Per a això reclama **unes eines polítiques, administratives i de finançament que responguin a les necessitats de la seva estructura social i econòmica, i també de la seva personalitat diferenciada**. I per*

*això reclama igualment el reconeixement d'aquesta personalitat diferenciada en el marc d'una **Espanya plurinacional**. Un reconeixement fet de manera que garanteixi del tot la seva identitat i la projecció d'aquesta identitat."*

El projecte polític de CDC costa d'entendre perquè es mou en un pla que no és l'independentisme ni l'homologació amb la política estatal dels grans partits espanyolistes. Pel que fa al retret de no ser independentistes, el President Pujol aclaria: *"Com la independència és un objectiu fàcil de definir, l'objectiu d'aquest nostre nacionalisme no n'és tant i dóna lloc a freqüents acusacions d'ambigüitat i a suspicàcies, o bé, per l'altra banda, a insatisfaccions. Sempre els plantejaments intermitjos provoquen reaccions així. Els conceptes unívocs o equívocs són de fàcil comprensió, els anàlegs no ho són tant. És a dir, tant l'independentisme com l'uniformisme jacobí són fàcils d'entendre i semblen definitius. Però els sistemes de sobirania compartida -federalisme, confederalisme, estructures duals, autonomisme, etc...- són més complexes, i realment poc o molt estan sempre sotmesos a un joc de tensions internes, fruit precisament de la llibertat. La prepotència centralista i uniformitzadora i la homogeneïtat total de segons quines independències, fins i tot guanyades democràticament, no fan possible ni tensions ni dialèctiques internes.*

Això fa que el nacionalisme de CDC sigui titllat molts cops -de vegades de bona fe, de vegades interessadament- d'ambigu o, àdhuc, d'insincer. Se li reclamen constantment garanties i per més que la seva trajectòria per ella mateixa és ben clara les explicacions que donem no acaben mai de convèncer la majoria dels espanyols i part dels observadors estrangers habituats, ells també, a esquemes centralistes. De fet, a la gent acostumada a viure en un Estat propi i sense experiència d'opressió nacional se li fa difícil entendre la protesta de les nacionalitats perseguides, o en situació d'inferioritat i de perill. Per altra banda la política de gradual consolidació identitària,

política i cívica de Catalunya, feta d'acord amb la nostra realitat política i social produeix insatisfacció en sectors importants de la nostra societat."

Pel que fa al reconeixement de la personalitat diferenciada de Catalunya el President Pujol recordava que *"aquest reconeixement costa molt de ser admès per a alguns sectors espanyols, probablement importants. És un rebuig en part instintiu, en part fruit del sentiment unitari de molts espanyols, en part fet des de la consciència que un reconeixement així comporta l'acceptació de que l'estructura de l'Estat espanyol ha d'anar-se adaptant a aquesta realitat plurinacional. I en realitat així és. Tot això ha de comportar un gradual increment de poder polític i econòmic. Assumir els límits de la sobirania vol dir tenir una sobirania, que vol dir poder polític. Una sobirania limitada. O millor encara, una sobirania pactada. Però tenir una sobirania limitada no vol dir no tenir-ne gens. En el nostre cas vol dir, ja que ara en tenim poca, guanyar sobirania."*

Una de les conviccions més arrelades a CDC és que per aconseguir els objectius de sobirania compartida Catalunya necessita tenir un projecte nacional ben definit capaç de mobilitzar el país. El President Pujol recorda que: *"Aquest projecte ha d'inspirar-se en tres formulacions o bases del nacionalisme català, o del patriotisme català: la identitària (llengua, cultura, consciència històrica,...), la cívica (l'acció estructuradora i dinamitzadora de la societat en el marc d'un model o ideal de civilitat) i la política (el projecte pròpiament polític).*

Sense un fort component de nacionalisme identitari l'auto afirmació nacional no és possible. Però si aquest nacionalisme identitari no s'estronca amb el nacionalisme cívic i amb el projecte polític, la reivindicació d'un poble -de Catalunya en el nostre cas- pot quedar escapçada, pot no ser capaç d'integrar moltes energies mobilitzadores i de configurar un model estructurat de societat civil i política. Això acabaria significat el

fracàs de qualsevol nacionalisme per a viure en el present i projectar-se cap el futur. Però això és encara més cert en el cas de Catalunya, per la seva història, per la seva estructura social i econòmica, per la seva vocació europea, de sempre, i per la solidesa i consistència dels marcs polítics i institucionals -espanyol i europeu- en què es troba immersa.

Per la nostra formulació nacionalista combinar aquests tres components no és difícil. Es dóna d'una manera bastant natural, tant en el terreny dels fets com en el de la doctrina."

Una de les característiques històriques de Catalunya és que és un país amb forta immigració, marcat per una composició social pròpia de les societats industrials, profundament debilitat per una tradicional feblesa institucional i política i per una influència desnacionalitzadora i socialment desgregadora del poder polític i institucional de l'Estat espanyol. Aquestes característiques fan que Catalunya com a nació i com a societat necessita reforçar els seus mecanismes propis de cohesió social. Com diu el President Pujol, *"La nostra doctrina política, que en gran part és anterior a CDC perquè és pròpia d'amplis sectors catalanistes des de fa molts anys, ha insistit sempre en **la necessitat de definir un concepte de Catalunya obert a tothom**. Per raons històriques Catalunya és, almenys des de fa segles, un país que sense renunciar als fonaments de la seva identitat té permeabilitat cultural i mobilitat social. Això és positiu i juga a favor de què el projecte de país del nostre pensament polític posi molt l'accent en **un concepte global de país**, en la idea de que **Catalunya no es pot construir des d'un sector només, o pensant només en una part del país**, sinó en la seva totalitat. Ha de ser un país per a tothom, encara que això sí, respectant la diversitat interna de la nostra societat.*

Per això el nacionalisme català -si més no és la nostra formulació doctrinal- ha subratllat sempre el seu sentit de comunitat i ha fet del personalisme, és a dir, de la primacia de la persona la base de la seva filosofia social i política. Hem dit i repetit que el nacionalisme català -com qualsevol altre pensament o projecte polític- només té raó de ser si és útil a les persones. Aquest és el sentit del "som sis milions": manifesta la voluntat -que podrà o no esdevenir plenament realitat però que ha d'inspirar la nostra acció- de fer un país per a tots i cadascun dels sis milions de catalans." (...)

(...) "Per doctrina política i social, per doctrina nacionalista, per necessitat sociològica fer participar tots els catalans del patrimoni econòmic, cultural, polític i humà col·lectiu és una exigència del nostre pensament i de la nostra praxis."

A l'Europa moderna el factor clau de la cohesió social el determina això que anomenen l'Estat del Dret i l'Estat del Benestar, és a dir, el conjunt d'elements de garantia a la igualtat d'oportunitats als drets individuals i col·lectius i a les atencions assistencials.

És molt important remarcar que **l'Estat del Benestar pel nacionalisme català no és només una opció de democràcia i de justícia, que també ho és, sinó a més, de viabilitat nacional, de viabilitat de país.**

El President Pujol insisteix que: *"Per totes aquestes raons vàrem defensar l'Estat del Benestar quan molts el rebutjaven -molts de dreta i molts d'esquerra-, i per això el defensem avui. Però justament perquè en tenim més necessitat que ningú som dels que primer vàrem advertir que corre perill, i que calia prendre mesures per assegurar-ne el manteniment."* I afegeix que: **"De la mateixa manera que no podem fer radicalisme demagògic i il·lús sobre el nacionalisme, perquè no podem jugar amb**

*el sentiment i les conviccions patriòtiques de la nostra gent i perquè el fet nacional és massa irrenunciable per nosaltres per a ser tractat de manera oportunista, **de la mateixa manera no podem tenir una actitud irresponsable i imprudent sobre l'Estat del Benestar**, que realment pot entrar en perill si no es tenen en compte certes evolucions negatives que el poden arribar a afectar seriosament. Amb això tampoc no hi podem jugar, perquè si ara no n'assegurem el manteniment la nostra cohesió social pot veure's afectada a pocs anys vista i el futur de les joves generacions pot veure's perjudicat. No podem gastar-nos avui el que ha de ser patrimoni dels nostres fills.*

És per això que CDC ha tingut el coratge des de fa tres anys de reclamar una reflexió sobre el que cal fer per a mantenir l'Estat del Benestar, i de dir que la facilitat, la demagògia o simplement la por de dir la veritat poden acabar fent-lo inviable i fent malbé el teixit social i la cultura cívica."

Una de les característiques centrals del pensament de CDC és **que la triple combinació de nacionalisme identitari, nacionalisme cívic i nacionalisme polític ha de fer possible alhora un suport popular i de sentiment, una bona cohesió social, una acció econòmicament eficaç i un pes polític capaç de donar-li possibilitats d'acció en l'àmbit estatal i internacional.**

Una de les qüestions claus a les properes eleccions autonòmiques de la tardor del 1999 serà comprovar el grau d'adhesió de la societat catalana a aquesta visió política del nacionalisme de CDC. Com ja s'ha dit un nacionalisme com el de CDC necessita que es copsi de part dels ciutadans l'ineludible necessitat de manteniment i millora de l'Estat del Benestar com un instrument imprescindible de cohesió i de solidesa interna de la societat catalana. Alhora, CDC ha de saber explicar que sense un bon reixir de l'economia, sense competitivitat internacional i sense un autogovern fort les coses no

aniran bé a Catalunya per a la majoria de la població i, en particular per l'ampli ventall de capes mitjanes i populars que caracteritza el nostre país.

El President Pujol assenyala que: *"Un nacionalisme radical i subversiu pot intentar sustentat-se en sectors socials més extrems. En canvi, i sense renunciar a ningú, pel nacionalisme pel qual l'autogovern ha de servir per a construir la nació les capes mitjanes són del tot essencials. **Capes mitjanes que van des d'un empresariat molt dinàmic a uns sectors populars ben integrats en el cos social.** El concepte actual de capes mitjanes no és ben bé el de fa trenta o quaranta anys. És molt més ampli, sobretot per la banda dels sectors més populars. Molta gent que avui viu a Bellvitge pertany a les capes mitges, cosa que no era així fa vint-i-cinc anys.*

*L'adhesió de les capes mitges i empresarials al projecte nacional és indispensable per a assegurar un mínim de força i de dinamisme econòmic al país, sense els quals el nacionalisme esdevé marginal. L'adhesió de les capes mitges més populars és indispensable per a assegurar la cohesió social i nacional. Per tant és un objectiu bàsic de tot nacionalisme que es proposi la sistemàtica construcció de **la nació evitar la fractura social del país i la marginació de sectors importants.**"*

A més d'aquest document del 8 d'octubre del 1996, cal analitzar la ponència congressual de CDC: **"El nacionalisme català als inicis del segle XXI"**; el document **"Per un nou horitzó per a catalunya"**; la **"Declaració de Barcelona"**; i també les conferències del President Pujol: **"Ara es demà, projecte i il·lusió de Catalunya"**; (Auditori Wintherthur, 8 de juny de 1999); **"Poder polític de Catalunya: un instrument al servei dels catalans"** (ESADE, 1 de març de 1999).

D'altres documents de pensament i acció del President Pujol com ara: **"Un gran diàleg per un contracte nou"** (Cercle Financer, 1 d'abril de 1999); i **"Créixer en Benestar"** (Col·legi Oficial de metges de Barcelona, 6 de juliol de 1999) són bons punts de referència per el debat sobre la Societat del Benestar. També són documents de treball importants els relatius al tema del nou pacte fiscal amb l'Estat: President Pujol: **"Un tracte just per als ciutadans de Catalunya"** (Cercle d'Economia, 23 de novembre de 1998); Conseller Artur Mas: **"Un tracte just per als ciutadans de Catalunya: el pacte fiscal, una proposta concreta"** (Cercle Financer, 25 de gener de 1999).